

**Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 17 hallituksen esityksestä
laiksi Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä
annetun lain 3 a ja 3 b §:n muuttamisesta**

Eduskunta on 5 päivänä lokakuuta 1993 lähettänyt ulkoasiainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 156.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina kehitys-yhteistyöneuvos Liisa Mäkelä ulkoasiainministeriöstä ja apulaisjohtaja Jyrki Halttunen Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annettua lakia siten, että valtio-neuvoston oikeus antaa yhtiölle (FINNFUND) korkotukisitoumuksia koskisi myös vuosina 1994—1998 otettavia lainoja ja että valtion takauksia yhtiön ottamien lainojen maksamisen ja muiden sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi saataisiin antaa vuoden 1998 loppuun saakka. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että taat-tavien lainojen enimmäismäärä nostettaisiin 500 miljoonaan markkaan.

Esitys liittyy valtion vuoden 1994 talousarvio-esitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1994 alusta.

FINNFUNDin toiminta- ja taloussuunnitelman mukaan yhtiön arvioidaan nostavan vuosina 1993—1998 lainaa pääomamarkkinoilta 70 miljoonaa markkaa vuosittain. Näistä ja jo olemassa olevista lainoista arvioidaan kertyvän korkotuen tarvetta 10—22 miljoonaa markkaa vuosittain. Suunnitelman mukaan korkotuen piiriin tulee vuodesta 1995 lukien 70 prosenttia uudesta lainanotosta. Niiden lainojen enimmäis-määrästä, joiden osalta korkotukisitoumus voi-daan antaa, päätetään vuosittain valtion talous-arvion käsittelyn yhteydessä.

Esityksen perusteluiden mukaan korkotuki-järjestelmä on käytännössä todettu, etenkin kehitys-yhteistyömäärärahojen alentuessa, toimi-vaksi ja valtiolle edulliseksi järjestelmäksi. Vaik-ka yhtiö voi toimia myös muissa kuin kehitys-maissa, tarkoituksena on, että korkotukivaltuu-

tusta käytettäisiin vain kehitys-yhteistyön rahoit-tamiseksi otettuihin lainoihin.

FINNFUND ei ole tähän mennessä käyttä-nyt mahdollisuutta saada valtion takaus yhtiön ottamien kotimaisten ja ulkomaisten lainojen vakuudeksi. Esityksessä kuitenkin pidetään ta-kausjärjestelmän säilyttämistä perusteltuna mm. valitsevaan taloudelliseen tilanteeseen vedoten. Samalla myös takaussitoumusten kohteena ole-vien lainojen enimmäismäärää ehdotetaan nos-tettavaksi 500 miljoonaan markkaan.

Valiokunta kiinnittää huomiota siihen, että vuonna 1992 ulkoasiainministeriön kehitys-yhteistyöosasto teetti laajan evaluoinnin FINN-FUNDin toiminnasta. Sen keskeisimpiä havain-toja olivat, että FINNFUNDin rahoittamat pro-jektit ovat hyvin pääomavaltaisia ja teknologia-intensiivisiä ja että ne toteutetaan yleensä kor-keamman tulotason kehitysmaiden kaupungis-tuneilla alueilla. Projektien vaikutuksen Suomen kehitys-yhteistyön perinteisten päämäärien näkö-kulmasta arvioitiin olleen korkeintaan epäsuora. Lisäksi todettiin FINNFUNDin todellisen mer-kityksen suomalaisten yhteisyritysten syntymi-seen kehitysmaissa olleen melko vähäinen. Eva-luointiraportti suositteli rahaston muuttamista omarahoituksella toimivaksi laitokseksi vuosi-kymmenen loppuun mennessä, mikä edellyttäisi valtion kasvattavan osuuttaan rahaston omasta pääomasta 50 miljoonalla markalla vuosittain vuoteen 1999 asti.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää hallituksen esitykseen sisältyvää lakiehdotusta tarpeellisenä.

Valiokunta ehdottaa kunnioittaen,

*että hallituksen esitykseen sisältyvä la-
kiehdotus hyväksyttäisiin muuttamatto-
mana.*

Helsingissä 19 päivänä marraskuuta 1993

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Paasio, vara-puheenjohtaja Donner, jäsenet Aittoniemi, Haa-

visto, Jaakonsaari, Kemppainen (osittain), Lau-rila, Louvo, Ollila, Wahlström ja Zyskowiec sekä varajäsenet Kalliomäki ja Moilanen.

